

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

The School Teachers Participation in Academic Affair Administration

Under Local Administrative Organizations in Nonthaburi

เทียมใจ กำจัดภัย¹

ศจิวรรณ ทรรพวงศ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี จำนวน 52 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 278 คน และโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ T-test แบบ independent และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามประเภทของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่าค่า Sig มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครู สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและสังกัดเทศบาล ไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการให้ครบทุกด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่ตรงกับความต้องการของทุกฝ่าย ด้านการจัดการเรียนการสอนครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตามความสามารถ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูได้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนด้วยตัวเอง เพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนสถานศึกษาควรมีงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอนส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ เน้นวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนจัดทำแผนงานนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และให้บุคลากรมีส่วนร่วมดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่วางไว้ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการเรียนการสอน และพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ มีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ครูควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น พร้อมกับเผยแพร่การทำวิจัย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Abstract

The affair objectives of this research project were (1) to study the teachers' participation in academic management in basic education institutes under Local Administrative Organizations in Nonthaburi Province, (2) to compare the participation by the teachers sorted with types of Local Administrative Organizations of Nonthaburi Province, and (3) to suggest ways to improve the teachers' participation in academic affair management. The samples of this study are 278 administrators and teachers of 52 schools under Local Administrative Organizations of Nonthaburi Province and 5 experts who are the respondents for the interviews. The statistical values used for analyzing the attained data are frequencies, percentages, means, standard deviations, and values from independent t-test analysis. The information is analyzed with content analysis technique.

The findings from the research were as follows.

1. The overall participation of teachers is in high level in all categories.

2. The comparison of teachers' participation in academic management sorted among Local Administrative Organizations (LAOs) of different types (under the province and under the municipalities) reveal that the overall Sig values are greater than the value of the significance level of 0.05. Hence, it can be concluded that the participation in academic management of teachers of schools of the province is not significantly different from the participation of teachers of schools of municipalities. 3) As for the ways to improve the teachers' participation in academic management in schools under LAOs in Nonthaburi Province, all the related parties should participate in academic management in all respects. As for the participation in curriculum setting, there should be the analyses on the core curriculum for basic education and local curricula in order to set up the curriculum that satisfies all the related parties. As for the teaching and learning management, teachers should be effective in arranging the classes by emphasizing on students and the diversity of educational activities that allow students to actually practice in accordance with their abilities and skills in order to improve the effectiveness of students' learning. Concerning teaching and learning materials, teachers are encouraged to make and develop class materials by themselves in order that they can have the materials that are appropriate to their students. Schools should allocate budgets for class materials and encourage teachers to make and develop innovative materials and technologies to be applied to their teaching. As for the evaluation, school should set out clear evaluation and assessment procedures that are practical and emphatic on the assessment in different categories in accordance with the courses and subjects. Concerning the supervision for developing the teaching and learning, school personnel should be allowed to participate in the supervision plans to develop the teaching. To implement the plans, school personnel should be allowed to participate in the implementation with the emphasis on amicable supervision to boost the effectiveness in teaching and learning management and to improve teachers' knowledge and capabilities and confidence that are necessary for teaching management. Teachers should carry out operational research works and school administrators should concentrate on carrying out research works to improve the quality of the education in order to solve problems related to teaching and learning. In addition, school administrators should thrive to develop students' learning effectiveness whilst disseminating the research works carried out by their schools or encourage their teachers to exchange with one another the knowledge in joint research projects to improve the quality of the education.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงานและคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจ สมบูรณ์แข็งแรง ประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุมน อมรวิวัฒน์, 2550, หน้า 461) คนที่มีคุณภาพจะเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่บุคคลและสังคมทำให้เป็นคน รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 18) ตรงตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

จากผลการทดสอบระดับชาติ ปีการศึกษา 2556 ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนนต่ำกว่าสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสาเหตุอาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ปัจจัยหลักคือสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี บางแห่งมีจำนวนครูไม่เพียงพอ บางแห่งไม่มีครูสอนเฉพาะวิชา และครูบางท่านไม่มีความถนัดในวิชาที่สอน หรืออาจเกิดจากการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เน้นการท่องจำ ไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเบื่อการเรียน ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติ และไม่เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา นอกจากนี้ยังมีปัญหาขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบประกันคุณภาพ

ภายในกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (กรมวิชาการ, สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2555, หน้า 1) ด้านครูผู้สอน พบว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางได้ ครูยังไม่สามารถผลิตและใช้สื่อด้าน IT เท่าที่ควร และยังขาดเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดที่สนุกสนาน (นำเรียนรู้) กระตุ้นการอยากรู้ของผู้เรียนได้ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการปรับกระบวนการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้าร่วมอบรมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เน้นให้มีการนิเทศภายใน สนับสนุนให้ครูแก้ปัญหาด้วยกระบวนการวิจัย จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เน้นการปรับเปลี่ยนการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555, หน้า 167) อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ และร่วมติดตามประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีความเข้าใจในเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนคลาดเคลื่อนไม่ตรงกันมีการปฏิบัติงานที่ขาดความกระตือรือร้น รอฟังและทำตามคำสั่งของผู้บริหารเท่านั้น ไม่มีความผูกพันกับหน่วยงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพได้ จึงทำให้ผลการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งกนกวรรณ โรจนอุทัย (2550, หน้า 24) กล่าวว่า การบริหารที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถร่วมแก้ปัญหา ร่วมช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ซึ่งการที่จะให้ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ต้องอาศัยความร่วมมือ จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งยังเป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นการสร้างความผูกพันในองค์กร ทำให้เกิดกำลังใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้คุณภาพการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียนจึงจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ทราบกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการจะเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี ได้นำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการต่อไปและสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามประเภทของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ครูสังกัดโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี คือ ครูจากจำนวน 52 โรงเรียน มีครูจำนวนทั้งสิ้น 970 คน
2. ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างดี 2)เป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านการศึกษารับบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป 3)ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า 5 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามค่าความเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

คือ ครู ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, หน้า 608) จากประชากรทั้งหมด 970 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 278 คน จากนั้นเทียบสัดส่วนในแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาสังกัด แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือ

1. แบบสอบถามค่าความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย 1.1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป 1.2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและ 1.3) ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัย ส่งหนังสือและแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียน โดยรวบรวมและติดตามข้อมูลด้วยตนเองได้รับกลับคืนมา ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คืนทั้งสิ้น จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเวลาในการสัมภาษณ์และดำเนินการสัมภาษณ์จำนวน 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ independent

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ระดับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

(n=278)

ด้านที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	4.06	0.32	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.87	0.35	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียน การสอน	3.67	0.34	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน	3.66	0.38	มาก
5	การมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	3.78	0.34	มาก
	การมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ			
6	การศึกษา	3.26	0.38	ปานกลาง
รวม		3.72	0.25	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการ

มีส่วนร่วมในการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครู โดยจำแนกตามประเภทของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี โดยวิเคราะห์ภาพรวม

ข้อ	รายการ	องค์กรบริหารส่วนจังหวัด			เทศบาล			t	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย		
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	4.37	0.40	มาก	4.34	0.59	มาก	0.481	0.631
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.39	มาก	4.33	0.40	มาก	-1.916	0.056
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน	4.25	0.47	มาก	4.34	0.51	มาก	-1.534	0.126
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	4.38	0.30	มาก	4.37	0.43	มาก	0.340	0.734
5.	ด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.20	0.82	มาก	4.26	0.52	มาก	-1.170	0.243
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.38	0.38	มาก	4.38	0.50	ปานกลาง	-0.131	0.896

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรีและสังกัดเทศบาล โดยภาพรวมพบว่าค่า Sig มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสังกัดเทศบาลไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น การมี

ส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครู จำแนกตามประเภทของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีข้อสรุปผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควรให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่ตรงกับความต้องการของทุกฝ่าย โรงเรียนควรมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ โดยให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สภาพหรือบริบท จุดเน้นของโรงเรียน และชุมชน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและจุดเน้นของสถานศึกษา ควรมีหน่วยงานกลางประสานการใช้หลักสูตร โดยเฉพาะให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะมีแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนประกอบการเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น ควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น สวนพฤกษศาสตร์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น และสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามความสามารถ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิ ประสบการณ์ ตามความถนัด ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ หรือผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรมีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีให้กับครู ให้ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ควรสนับสนุนให้ครูได้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนด้วยตัวเอง เพื่อให้เหมาะกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนสถานศึกษา ครูควรมีการสำรวจความต้องการการใช้สื่อต่างๆ ของครูและสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและครูควรผลิตและพัฒนาสื่อการสอนให้เพียงพอกับจำนวนการใช้งานของนักเรียนและให้สอดคล้องกับความสนใจและวัยของนักเรียน ควรมีการเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบสามารถนำมาใช้ได้อย่างสะดวก ครูหรือนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ หรือนำไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยประเมินพฤติกรรมกระบวนการร่วมกิจกรรม และผลงานหรือแฟ้มสะสมผลงานเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติร่วมกันและมีมาตรฐานเดียวกันสถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดผลและประเมินผลในระดับชั้นเรียนตลอดจนการประเมินภายนอกเพื่อใช้เป็นข้อมูลของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาควรมีแนวทางปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของครู เน้นการวัดผลและประเมินผลด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน มีการรายงานการวัดผลและการประเมินผลของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องหรือทุกภาคเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้สถานศึกษากับผู้ปกครองได้ร่วมหาแนวทางการพัฒนาหรือส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป ควรเน้นการวัดผลและประเมินผลด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน มีการรายงานการวัดผลและการประเมินผลของผู้เรียนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

และผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องหรือทุกภาคเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษากับผู้ปกครองได้ร่วมหาแนวทางการพัฒนาหรือส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนต่อไป

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเชื่อมั่น ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน เกิดการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือ แนะนำครู ให้รู้จักเลือกและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไปควรมีการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจกับครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเต็มความสามารถ อาจมีการนิเทศระหว่างผู้บริหารกับครู หรือครูกับครูด้วยกันเอง สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ แล้วนำผลการนิเทศมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาจากนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริง ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อ เพื่อแก้ปัญหาจากนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับ

ต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสามารถ ความต้องการ ความสนใจของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้เต็มศักยภาพ ครูควรมีสื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

3. สถานศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดหาสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ การนิเทศอย่างกัลยาณมิตร และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดการเรียนและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สำนัก/กองการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานศึกษานิเทศก์ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคนิควิธีการต่างๆ ในการพัฒนากระบวนการนิเทศกับสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาร่วมกัน สถานศึกษาควรจัดงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ในการผลิตสื่อสนับสนุนการสอนให้กับครูและสำรวจความต้องการ การใช้สื่อของครู พร้อมจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆ และครูผลิตสื่อให้เพียงพอและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทเนื้อหาและวัยของนักเรียน

5. สถานศึกษาควรมีเกณฑ์การวัดผลและประเมินที่ชัดเจน ประเมินตามสภาพจริง ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะที่สำคัญ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน มีการรายงานการวัดผลและการประเมินผลของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและผู้ที่มีส่วนได้เสียรับทราบอย่างต่อเนื่อง

6. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์มีกระบวนการในการแก้ปัญหา เผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อให้ประโยชน์แก่หน่วยงานอื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการถอดบทเรียนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา ดันติผลาชีวะ “การใช้การคิดแบบหวนทวนในการสอนเด็กปฐมวัย” **การศึกษาปฐมวัย** 7 (กรกฎาคม 2546) หน้า 14-22
- จรินทร์ งามมั่น “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 2553
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ **เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1-5** นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2523
- ทศนา แยมมณี **วิทยาการด้านการคิด** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์ 2544
- _____. **ศาสตร์การสอน** กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545
- นารี เจนสาธิตา “ผลการสอนโดยใช้กิจกรรมหวนทวนคิดหวนของ เดอ โบโน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 2547
- พวงผกา โกมุติกานนท์ “การเปรียบเทียบผลของการระดมพลังสมองและเทคนิคการคิดแบบหวนทวนที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมทาง ดลิ่งชัน เขต ดลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2544
- เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์ “การพัฒนารูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาคู” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537

- ยุวดี สมศรี “การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหวนทวน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 2550
- โรจนา แสงรุ่งระวี “ผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำด้วยการใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2531
- วิริยา วิริยารัมภะ “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคหวนทวนและวิธีสอนแบบปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 2549
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** นครปฐม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ 2549
- ศิริพร กอนวงค์ “ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา 2543
- ศุภพงศ์ อยู่ทอง “อิทธิพลของคำถามขั้นวิเคราะห์ที่มีต่อพฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในวิชาสังคมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2531
- สามารถ มีศรี “การศึกษาก้าวหน้าด้านคุณภาพลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร หลังการสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึก” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2530

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย การพัฒนาการ
สอนภาษาไทย กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2538

สุนันทา สายวงศ์ “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการ
คิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้เทคนิค
การคิดแบบหวนทบทวนและการสอนแบบซินดิเคท”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาค
ศึกษามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2544

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **เทคนิค
การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต : ทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์** กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2531

_____ . **เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต : ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์**
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2532

_____ . **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542**
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2542
อารีย์ บัวคุ้มภัย “การสร้างแบบฝึกเพื่อเสริมทักษะการใช้ถ้อยคำ
ในงานเขียนร้อยแก้วสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร 2540

De Bono, Edward. *Six Thinking Hats*. London: Penguin
Book, 2000.

River, Willga M. *Teaching Foreign Language Skills*. New
York: The University of Chicago Press, 1970.

Seals, B., and Z.Glasgow. *Exercises in Instructional Design*.
Ohio: Merrill Publishing Company, 1990.

